

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej

- Komentarze praktyczne
- Odpowiedzi na pytania
- Wzory dokumentów
- Akty prawne

13

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Warszawa 2016

13

Tekst pochodzi z serwisu LEX Pomoc Społeczna

Stan prawny na 15 czerwca 2016 r.

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Ewa Fonkowicz

Opracowanie redakcyjne
Izabela Baranowska

Łamanie
Sławomir Sobczyk

Projekt okładki i stron tytułowych
Studio Kozak

Ilustracje na okładce
© iStockphoto.com/mstay

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-264-8713-2

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
---------------------	---

Część I

Komentarze praktyczne

Rozdział I

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	13
1. Przepisy obowiązujące	13
2. Skierowanie do domu pomocy społecznej	14
3. Umieszczenie i przyjęcie do domu pomocy społecznej	17
4. Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej	18
5. Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	19
6. Nieponoszenie odpłatności	29
7. Zwolnienie z odpłatności	29
8. Podsumowanie	30

Rozdział II

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	
– ewidencja księgowa oraz ewidencjonowanie odsetek	31
1. Wstęp	31
2. Wysokość opłat za pobyt w DPS	32
3. Sposób uiszczania opłat za pobyt, ewidencja księgowa	35
4. Ewidencjonowanie odsetek za pobyt mieszkańca w DPS	38

5. Umorzenie opłaty w razie śmierci pensionariusza	40
6. Odsetki od depozytów mieszkańców DPS	41

Część II

Pytania i odpowiedzi

1. Umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej	45
2. Odpłatność mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej	75
3. Decyzja o odpłatności	84
4. Zmiana sytuacji dochodowej mieszkańca	88
5. Odpłatność innych osób za pobyt mieszkańca w DPS	108
6. Umowa w sprawie ponoszenia opłaty	127
7. Odpłatność gminy	138
8. Zwolnienie z odpłatności	145
9. Odzyskanie opłat za DPS wnoszonych zastępczo przez gminę	150
10. Uchylenie decyzji	152

Część III

Wzory dokumentów

Wzór decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej	159
Wzór decyzji o ustaleniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej	161
Wzór decyzji zmieniającej odpłatność za pobyt w DPS	163
Wzór decyzji ustalającej wnoszenie zastępczo przez gminę opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej	166
Wzór decyzji o zwolnieniu z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej	169
Wzór decyzji o zmianie decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej	172
Wzór decyzji o uchyleniu decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej	174

Część IV
Akty prawne

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	179
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej	270

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.)
- r.d.p.s. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 964)
- r.z.k.d. – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1058)
- u.d.p.p. – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1118)
- u.e.l. – ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 722 z późn. zm.)
- u.p.s. – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 163)

Inne

- Biul. SN – Biuletyn Sądu Najwyższego
- DPS – dom pomocy społecznej
- OPS – ośrodek pomocy społecznej
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNCP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Część I
KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Rozdział I

ODPŁATNOŚĆ ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Problematyka ponoszenia odpłatności za pobyt pensjonariuszy w domach pomocy społecznej jest tematyką trudną i złożoną. Niniejsze opracowanie ma na celu przybliżenie tematyki związanej z ustalaniem i zasadami ponoszenia odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej. Wskazane zostaną drogi postępowania przy nakładaniu obowiązku ponoszenia odpłatności na mieszkańca oraz inne podmioty zobowiązane. Jednocześnie poruszony zostanie temat ściągalsności należności od członków rodziny.

1. Przepisy obowiązujące

Kwestie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej reguluje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 163) – dalej u.p.s. Dodatkowo z punktu widzenia tematu istotne jest rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 964) – dalej r.d.p.s.

Poza powyższymi aktami normatywnymi właściwymi do rozpatrywania spraw z zakresu domów pomocy społecznej będą również przepisy ogólne. Zgodnie z art. 25 u.p.s. w sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego – dalej k.p.a. Ponadto w wielu

przypadkach stosowania przepisów u.p.s. i prowadzenia postępowania będziemy mieli do czynienia z odesłaniami do systemu całego prawa i regulacji, takich jak m.in. kodeks cywilny.

2. Skierowanie do domu pomocy społecznej

Zgodnie z art. 17 pkt 16 u.p.s. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Osobę taką gmina kieruje do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Wyjątkiem od powyższej reguły jest sytuacja, w której przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące. W takiej sytuacji osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

Jednocześnie ustawodawca przewidział, iż w przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofują swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy

właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej (art. 59 ust. 1 u.p.s.).

Jednocześnie z punktu widzenia tematu niniejszego opracowania istotne wydaje się stwierdzenie, iż przepis art. 54 ust. 1 u.p.s. nie uzależnia prawa do umieszczenia w domu pomocy społecznej od posiadania rodziny i sytuacji finansowej tej rodziny, lecz od faktu, czy można osobie wymagającej całodobowej opieki zapewnić niezbędną pomoc w codziennej egzystencji w inny sposób niż poprzez pobyt w domu pomocy społecznej. Jest zatem oczywiste, iż nie można odmówić tej formy wsparcia osobie spełniającej opisane w art. 54 ust. 1 u.p.s. warunki, mimo iż nie jest ona całkowicie samotna. Zbadanie sytuacji rodzinnej osoby, która miałaby skorzystać z prawa skierowania i umieszczenia jej w domu pomocy społecznej, powinno przede wszystkim polegać na ustaleniu obiektywnych możliwości osób jej bliskich, co do ich dyspozycyjności w zakresie świadczenia niezbędnej opieki.

Do domu kieruje się na podstawie:

- 1) pisemnego wniosku osoby ubiegającej się o skierowanie do domu, zwanej dalej „osobą ubiegającą się”, złożonego do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania lub pobytu w dniu jej kierowania; za zgodą osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego wniosek może zgłosić inna osoba fizyczna lub prawna, a także powiatowe centrum pomocy rodzinie lub ośrodek pomocy społecznej;
- 2) rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się w dniu jej kierowania, zawierającego w szczególności pisemne stwierdzenie braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę.

Do wniosku, o którym mowa wyżej, dołącza się:

- 1) decyzję o przyznaniu osobie ubiegającej się zasiłku stałego oraz pisemną zgodę na ponoszenie opłaty za pobyt w domu, a także pisemną zgodę na jej potrącanie wyrażoną przez osobę ubiegającą się lub przedstawiciela ustawowego, a także zgodę na potrącanie

Wszystkie publikacje z serii Biblioteka Pomocy Społecznej zostały przygotowane z myślą o praktykach i przeznaczone są dla pracowników socjalnych i pracowników administracji samorządowej. Ułatwią im wykonywanie obowiązków i pomogą znaleźć rozwiązania w kontrowersyjnych nieraz sytuacjach, z którymi mogą się zetknąć w swojej pracy.

Problematyka umieszczania pensjonariuszy w domach pomocy społecznej (DPS) oraz ponoszenia odpłatności za ich pobyt jest trudna i złożona. Niniejsza publikacja ma na celu przybliżenie postępowania w przedmiocie nakładania obowiązku ponoszenia odpłatności na mieszkańca DPS oraz inne podmioty zobowiązane. Jednocześnie poruszono kwestię ściągalności należności od członków rodziny pensjonariusza.

Książka zawiera ponadto wzory niezbędnych decyzji:

- o skierowaniu do DPS,
- o ustaleniu odpłatności za pobyt w DPS,
- zmieniającej odpłatność za pobyt w DPS,
- ustalającej wnoszenie zastępczo przez gminę opłaty za pobyt w DPS,
- o zwolnieniu z odpłatności za pobyt w DPS,
- o zmianie decyzji o skierowaniu do DPS,
- o uchyleniu decyzji o skierowaniu do DPS.

W publikacji zamieszczono również odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania dotyczące interpretacji przepisów. Autorzy omawiają konkretne stany faktyczne i wskazują sposoby rozwiązania sprawy.

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

cena 69 zł (w tym 5% VAT)

ISBN 978-83-264-8713-2

9 788326 487132